

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Valintaesitys

21.6.2023 Dnro: EURA 2021/402356/09
02 01 01/2023/ESAVO

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi
European Region of Gastronomy Saimaa Management Project 2023-2025

Hakijan virallinen nimi
Etelä-Savon Maakuntaliitto

Hakemusnumero
402356

Saapumispäivämäärä
31.05.2023

Alkamispäivämäärä
01.08.2023

Päättymispäivämäärä
31.12.2025

Viranomaisen
Etelä-Savon maakuntaliitto

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus
Etelä-Savon hankehaku Itäisen Suomen
valtiosihteerityöryhmän painotusten mukaisiin
tarpeisiin, ensisijaisesti matkailun kehittämiseen
1.1.

Hakutunnus
ESALII-006

Käsittelijä
Jyrki Martti Tapio Kuva

Toimintalinja
1 Innovatiivinen Suomi

Erityistavoite
1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton
parantaminen

Tukimuoto
Maakunnan liiton itse toteuttama alueellisen kehittämistuen kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Yhden toteuttajan hankkeena

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Tämä European Region of Gastronomy Saimaa Management Project 2023-2025 (myöhemmin ERG 2024) on jatkoa European Region of Gastronomy Saimaa Management Project 2022-2023 - hankkeelle (myöhemmin ERG 2022), jonka tavoitteena on luoda edellytykset Saimaan alueen tiiville ruoka- ja kulttuurimatkailuverkoston ostolle. Tuloksena ERG 2022- hankkeella on Saimaa European Region of Gastronomy 2024- statuksen

saaminen ja toimintaedellytysten eli ns. hankesalkun luominen yhteisesti Etelä- ja Pohjois-Karjalan sekä Etelä-Savon maakuntien alueelle.

International Institut of Gastronomy, Culture, Arts and Tourism (myöhemmin IGCAT) myönsi Etelä-Savolle, Etelä-Karjalalle sekä Pohjois-Karjalalle hakukirjan ja toteutetun raadin vierailun perusteella 4.10.2022 "Saimaa European Region of Gastronomy" - statuksen. Tätä juhluvuotta vietetään Saimaan alueella vuoden 2024 ajan.

Saadun statuksen keskiössä on paikallinen ruoka- ja kulttuurimatkailu, alueiden elinvoimaisuus ja kansainvälinen viestintä. ERG 2024- hakemuksen painopisteenä on itäisen omaleimaisen kulttuurin ja taiteen liittäminen ruokamatkailuun, verkoston toimivuuden ja jatkuvuuden takaaminen sekä hankesalkun koordinointi. Haettava hanke jo myönnetyn statuksen ohella tarjoaa Saimaan seudun matkailun kansainvälistymiseen tähtäävälle yhteistyölle uusia mahdollisuuksia ja kanavia kehittää ruokamatkailua. Kootun hankesalkun hankkeet vastaavat maakuntien liittojen strategioihin kehittämällä ja innovoimalla ruoka-kulttuuri ja matkailuosaamista. Ne voivat olla ylimaakunnallisia, alueellisia tai paikallisia. Tavoite sisältyy alueiden strategioihin tai toimenpideohjelmiin, ja se on maakuntien älykkäiden erikoistumisen strategioiden mukainen. Niissä panostetaan alueiden matkailu- ja kulttuurialojen pk-yritysten liiketoiminnan parempaa kilpailukykyä siirtämällä ja monipuolistamalla verkostot ja osaaminen kilpailukykyisiksi tuotteiksi tavoitteena kansainväliset markkinat. Tässä tavoitteessa hyödynnetään aktiivisesti koulutusorganisaatioiden ja kehittämissyhtiöiden osaamista ja tuotettua tutkimustietoa.

Kestävä kehitys ja innovatiivinen toiminta huomioidaan hankehakemuksessa aktivoimalla kansalaisia sekä pieniä yhdistyksiä mukaan kehittämään sellaisia digitaalisia ja fyysisiä ympäristöjä jossa eri sektorit ja toimijat toimivat yhteistyössä. Hankkeessa jatketaan hankesalkun kokoamista ja ennenkaikkea koordinointia. Koordinoinnin ja hankesalkun tuella pystytään aktivoimaan käsityöläisiä, taiteilijoita, pieniä ruokatuotteiden valmistajia sekä alkutuottajia toimimaan osana ruoka- ja kulttuurimatkailun vientiketjua.

Pitkän aikavälin tavoitteena ja tuloksena on nostaa Saimaan alue merkittäväksi ja omaleimaiseksi matkailukohteeksi Lapin ja Helsingin rinnalle siten että kaikessa toiminnassa huomioidaan kestävän kehityksen osa-alueet.

Haettavan hankkeen tuloksena on jäsentynyt kuvaus verkostomaisesta toiminnasta, jossa palvelut ja tuotteet on yhteensovitettu. Työnjaosta sekä vastuista tulevaisuudessa on sovittu. Paikallinen kulttuuri ja luova talous on nostettu tasavertaiseksi kilpailutekijäksi lähiruuan kanssa.

Hankkeen toimenpiteet

TP 1 Elinvoimaa tuottava uudistaminen ja toimijoiden yhteistyö

Jatketaan yhteisten toimintamallien koordinointia, kehittämistä, hankesalkun kokoamista ja yhteistyötä. Tavoitteena on hyödyntää luovaa osaamista ja kulttuuria matkailutuotteissa. Koordinointi tässä hankehakemuksessa tarkoittaa yhteisten palaverien, webinaarien ja verkostotilaisuuksien järjestämistä sekä niistä saadun informaation jatkokehittämistä yhteistyössä eri organisaatioiden kanssa. Keskeisinä yhteistyökumppaneina tässä ovat koulutusorganisaatiot, kehittämissyhtiöt ja muut julkiset organisaatiot.

Jatketaan ylimaakunnallisen Taste Saimaa brändin ja Taste Saimaa Partner -mallin ja timanttikartan " Itä-Suomen helmet" kehittämistä (Liite). Tavoitteena on tuotteiden yhdenmukainen jalostaminen, markkinointi ja paikallisuuden vahva esiintuominen. Edellämainitut tunnukset visuaalisine ilmeineen on kehitetty ERG 1- hankkeessa.

Taste Saimaa brändi kohdentuu verkostotoimijoille. Taste Saimaa Partner -malli yrityksiin ja toimijoihin, joiden tuotteessa on vähintään 30% paikallisesti tuotettua esim. ruokalistalla yksi annos, jonka kohdalla visuaalista ilmettä käytetään. Taste Saimaa Partner tunnus ei kilpaile jo sertifioitujen tunnusten kuten D.O.Saimaa tai Karelia á la Carte -tunnuksen kanssa vaan sen tarkoituksena on osaltaan helpottaa palveluiden käyttäjiä tunnistamaan paikalliset tuotteet. Tunnusta käyttävät yritykset ovat mukana yhteismarkkinoinnissa ja sisällöntuottamisessa Saimaa European Region of Gastronomy 2024 -juhluvuoden aikana. Toimijat, joilla on jo sertifioitu tunnus saavat automaattisesti Taste Saimaa Partner- statuksen.

Aiemmin tehtyjen selvitysten sekä tuote- / palvelukehittämisen avulla aktivoidaan hankehakijoita hakemaan hankkeita toimintoihin, jotka aiemmin ovat muodostuneet "pullonkaloiksi", esimerkkinä pienten toimijoiden yhdistäminen suurempiin tapahtumakokonaisuuksiin. Saimaa-ilmiöllä elinvoimaa Järvi-Suomeen - Savonlinna Euroopan kulttuuri pääkaupungiksi- hankkeessa tehty raportti on yksi tällainen

ERG 1 hankkeessa aloitettiin timantti -kartan teko. Siinä kuvataan nähtävyyksiä, kohteita, matkailupaikkoja. Tämän timanttikartan ja vuodenkierron rakentamista jatketaan. Se on yksi indikaattori ja alusta.

Huolehditaan ja yhteensovitetään muita rahastoja tukemaan ruoka- ja kulttuurimatkailua tukevia hankkeita, tavoitteena kansainvälistyminen ja arvoketjun kasvattaminen kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Kulttuurin, luovien alojen, ruuan ja matkailun kestävä yhteiskehittäminen kuuluvat olennaisena osana tähän työpakettiin. Tässä hyödynnetään hankesalkun hankkeita ja haetaan pilottikokeiluilla sellaisia tapoja toimia, joilla nostetaan esiin omaleimainen kulttuuriperintö ja puhdas ympäristö. Koottavan hankesalkun hankkeissa huomioidaan paikallisten toimijoiden mahdollisuudet edistää taloudellista ulottuvuutta ja vahvistaa näin aluetaloutta. Keskeisinä toimijoina ja verkostona ovat kehitysyhtiöt, koulutusorganisaatiot sekä muut julkiset organisaatiot. Yhteistyössä hyödynnetään hankkeeseen sitoutuneiden ruokalähteläiden ammattitaitoa.

Tavoitteiden toteutumiseksi järjestetään koulutustilaisuuksia ja verkostoitumiskäyntejä alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Nämä kuvataan tarkemmin työpaketissa kaksi. Osa tilaisuuksista on kaikille avoimia tapahtumia ja tiedotustilaisuuksia, osa hankkeen kohderyhmälle järjestettäviä tapaamisia ja työpajoja.

Verkostotapahtumia, -työpajoja ja koulutustilaisuuksia ovat esim. Taste Saimaa Partner -tunnukseen liittyvät tilaisuudet. Tunnuksen omaavat ovat ERG 2 -hankkeen sisällöntuottajia vaikka varsinainen sisällöllinen kehittämistyö tapahtuu hankesalkun tuella. Tilaisuudet järjestetään joko live-tilaisuuksina tai verkossa.

Monialaisella

verkostomaisella toiminnalla taataan hankkeen päätyttyä taiteen ja kulttuurin selkeä integroituminen ruokamatkailuun. Verkoston kiinteyttä ja tuloksia kuvaa Taste Saimaa -tunnuksen käyttöoikeus sekä Taste Saimaa Partner -tunnuksen käyttäjien lukumäärä.

Viestinnällistä yhteistyötä tehdään tiiviisti yhteistyötä Visit organisaatioiden kanssa.

TP 2 Tapahtumien järjestäminen ja niihin osallistuminen

Osallistutaan ja järjestetään sekä markkinointitapahtumia että tapahtumia ja kilpailuja, jotka lisäävät kansainvälistä tunnettavuutta sekä kasvattavat arvoketjuja ja lisäävät loppukäyttäjien tietoisuutta Saimaan alueen omaleimaisesta kulttuurista. Näitä tapahtumia järjestetään joko yksin tai yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Yhteisellä näkyvyydellä saavutetaan kansallinen ja osaksi myös kansainvälinen tietoisuus Saimaan seudun ruokamatkailullisista mahdollisuuksista.

Tässä työpaketissa on kaksi teemaa:

2.1. Koordinoidaan ja järjestetään seuraavat IGCAT:n kansainväliset tapahtumat, kansalliset tapahtumat ja alueelliset tapahtumat. Suunnitelmassa on ainakin seuraavat:

o World Regions of Gastronomy Platform Meeting ja siihen luotava matkailureitistö. Osallistujina IGCAT kansainvälinen verkosto, Saimaa ERG-verkostotoimijat ja alueelliset yhteistyöverkostot. Tämä on kansainvälinen tapahtuma. Meetingin aikana tarjotaan elämyksiä, tapahtumia, ruokailuja ja järjestetään osallistujien liikkumiset alueella.

o World Food Gift Challenge. Hanke on linkkinä IGCAT:iin ja tapahtuma-alustana Tässä tehdään yhteistyötä paikallisten hankkeiden kanssa.

o Food Film menu. Hanke on linkkinä IGCAT organisaatioon. Hankkeen toimenpiteenä on lähinnä tiedonjakaminen ja alueen osallistujien aktivointi.

o Young Chef of Award kilpailu 2024. Tässä tehdään yhteistyötä Lappeenrannan koulutusorganisaatioiden kanssa.

o Saimaa Region of Gastronomy-juhluvuoden avajaiset ja päättäjaiset

Lisäksi osallistutaan ainakin seuraavien tapahtumien järjestämiseen myöhemmin sovittavalla tavalla:

o Matkamessut 2024, 2025 Helsinki

o Saimaa Helsingissä, kesällä 2024, yhteistyö Visit-organisaatioiden kanssa

o Saimaan alueen festivaalit ja tapahtumat, yhteistyö eri hankkeiden kanssa

Tapahtumien järjestäminen keskittyy pitkälti juhluvuoteen 2024. Vuonna 2025 järjestettäviin tapahtumiin liittyy vahvasti sidosryhmäyhteistyö, sen näkyväksi tekeminen, ja hankkeen jatkuvuuden varmistaminen sekä vuonna 2025 järjestettäviin kilpailuihin ja muualla järjestettävään juhluvuoteen osallistuminen.

Juhlavuoden 2024 aikana tapahtumat ovat tuoneet lisänäkyvyyttä ruokamatkailulle. Vuonna 2025 haetaan mahdollisuuksia ruokamatkailun avaamiseksi uusilta markkina-alueilta tai uusilla tuote- tai palvelukonsepteilla, joita yhteistyökumppaneiden kanssa on kehitetty

2.2. Erilaisten tapahtumien pilotointi

Hankkeet, jotka tekevät yhteistyötä tämän hankkeen kanssa kehittävät uusia toimintatapoja ja edistävät aktiivisesti yritysten liiketoimintaa uudella tavalla tuotteilla, palveluilla ja liiketoimintamalleilla. Varsinainen tapahtumien ja tuotteiden sisällöllinen kehittäminen kuuluu yhteistyöhankkeille.

ERG 2- hankkeen koordinoituella pilotoidaan ja kokeillaan erilaisia toimintatapoja ja alustoja ylimatekunnallisesti. ERG 2- hankkeen rooli on asiantuntijuus ja yhteen sovittaminen. Yhteistyössä hankesalkun hankkeiden kanssa luodaan ns. käänteisen hankinnan malli luovalle ja kulttuurin aloille. Näin pystytään hyödyntämään ja yhdistämään pienten yhdistysten ja toimijoiden tuotteet syntyviin laajempiin verkostoihin ja kokeilemaan uudenlaista osallisuutta eri toimijoiden kesken. Tässä hyödynnetään TP 1 muodostettua Taste Saimaa Partner-verkostoa ja Taste Saimaa verkostoa. Tavoitteena on kehittää toimialarajat ylittävää palveluliiketoimintaa ja matkailureitistöjä. Pilotoinnin painopisteenä on ns. off-sesongit.

Yhteistyötä tehdään luovien alojen ja kulttuurin klusterin (Creative Cluster) kanssa, ja hanke liitetään kiinteästi tähän hankkeeseen ja jatkaa tavoitteillaan tämän hankkeen toimenpiteitä.

Tavoitteena on tukea sidosryhmätoimintaa sekä sitouttaa eri toimijoita toteuttamaan hankkeen ydintavoitetta; kansainvälistä ruokamatkailua ja Saimaan alueen tietoisuutta omaleimaisena matkailukohteena.

TP 3 Juhlavuoden ja kv- viestintäyhteistyön koordinointi

Viestinnällä rakennetaan yhteistä ymmärrystä ja tietoisuutta ERG-juhluvuodesta ja ruokamatkailun kansainvälisistä mahdollisuuksista. Tavoitteena on viestiä sekä sidosryhmille, alueen asukkaille että palveluiden loppukäyttäjille Saimaan alueen ruokamatkailun erityispiirteistä. Viestinnässä tehdään aktiivista yhteistyötä Visit-organisaatioiden kanssa

Viestinnän sisältöinä on mm :

o Mediatyö: sisältäen pr- ja tiedotuspalveluja ja ostettua medianäkyvyyttä

o Sosiaalisen median kampanjat ja mainonta

o Viestintämateriaalien kehittäminen, aineistopankki, painotuotteet, katalogit, PR-materiaalit, luovat digitaaliset sisällöt, joita Taste Saimaa osallistujat voivat aktiivisesti käyttää

o Kuva- ja videomateriaalin sekä muun luovan työn ostopalvelut, sisältäen käyttöoikeuslupien hankinnan

o Viestinnän konsultointi- ja sisällöntuotantopalvelut

Kehitetään Taste Saimaa ja Taste Saimaa Partner brändiä. Brändin kehittämisen tavoitteena on luoda

yhteistyöverkostot, jotka takaavat tuotteen paikallisuuden ja ovat tyypillistä Saimaan seudulle. Tarinallisuus

tuo esiin Saimaan alueen erityispiirteet; itäisen Suomen kulttuurin ja elämäntavan, jylhät maisemat sekä karun järviluonnon

TP 4 Evaluointi

Evaluointi keskittyy alueelle jääviin vaikutuksiin koko hankesalkun osalta sekä kansainväliseen ulottuvuuteen ja sen näkyvyyteen IGCAT- sopimusasiakirjan mukaisesti

Se sisältää alueelle jäävän taloudellisen vaikuttavuuden, verkoston, kansainvälisen ulottuvuuden ja näkyvyyden toiminnan arvioinnin. Lisäksi arvioinnissa otetaan kantaa tämällyyppisen verkostomaisen toiminnan ja hankesalkun toimivuuden jatkuvuuteen

Evaluoinnissa hyödynnetään taustamateriaalina mm. Saimaa-ilmio 2026 – hankkeen tuottamaa materiaalia

sekä alueellisilta organisaatioilta saatua tietoa. Lisäksi voidaan ostopalveluina ostaa laajempaa aineistoa

Tilastokeskukselta tai vastaavalta organisaatiolta

Evaluointi tehdään omana työnä. Pääasiassa siihen käytetään viestintäasiantuntijan työresurssia

Lisätietoja hakemuksesta

Hankkeen toteutusalue**Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?**

Ei

Maakunnat

Etelä-Savo

Kunnat

Juva, Kangasniemi, Mikkeli, Mäntyharju, Pertunmaa, Pieksämäki, Puumala, Rantasalmi, Savonlinna, Sulkava

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä**Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat**

Kustannusmalli	Flat rate 7 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset
Matkakustannusten ilmoitustapa	Matkakustannusten yksikkökustannukset
Sisältyykö arvonlisävero kustannuksiin?	Ei

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	389 711	389 711	
2 Matkakustannukset	67 568	67 568	
3 Ostopalvelut	225 764	225 764	
4 Muut kustannukset	30 000	30 000	
Flat rate 7 % kehittäminen	49 913	49 913	
5 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	
Nettokustannusarvio yhteensä	762 956	762 956	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	602 956	602 956	79,03
2 Omarahoitus: Kuntarahoitus	20 000	20 000	2,62
3 Kuntarahoitus	128 000	128 000	16,78
4 Muu julkinen rahoitus	6 000	6 000	0,79
5 Yksityinen rahoitus	6 000	6 000	0,79
Rahoitussuunnitelma yhteensä	762 956	762 956	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hankkeessa toteutettavien toimenpiteiden tavoitteena on vahvistaa Saimaan alueen ruoka- ja kulttuurimatkailuverkoston toimintaedellytyksiä ja kansainvälisen tason näkyvyyttä sekä parantaa alan yritysten kannattavuutta ja kasvua.

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelman TL 1 Innovatiivinen Suomi erityistavoitteen 1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen mukainen. Hanke tukee maakuntastrategian, maakuntaohjelman ja älykkään erikoistumisen strategian Ruoka ja Matkailu teemoja.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hankkeen pisteytys ja yleisten hakuperusteiden tarkistaminen toteutettiin maakuntaliiton pisteytysryhmässä 2.5.2023. Hankkeen katsottiin täyttävän yleiset valintaperusteet ja se sai pisteytysmenettelyssä riittävät pisteet edetäkseen rahoitettavaksi.

Etelä-Savon maakuntaliiton hankeryhmä käsitteli hankkeen rahoittamista kokouksessaan 15.5.2023 ja päätti puoltaa sen rahoitusta ja viedä puoltonsa maakunnan yhteistyöryhmän käsiteltäväksi. Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö käsitteli hankkeen rahoittamista kokouksessaan 16.5.2023 ja puolsi hankkeen rahoittamista.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä